

MP6

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK
BÖLÜMÜ

MİMARİ PROJE VI

2025-2026 GÜZ

**GEÇMİŞ VE GELECEĞİN BULUŞMASI:
BOR YEREL EL SANATLARI VE TASARIM MERKEZİ**

Yürütücü: Dr. Öğr. Üyesi Emel EFE YAVAŞCAN

Görsel Kaynaklar: 1. <https://akademik.alarko-carrier.com.tr/sosyal-ogrenme/gecmisten-gunumuz-gelecektir-yerel-el-sanatları>
2. <https://www.instagram.com/p/C74J2Nxt4PA/>, 3. OpenAI'nin ChatGPT, DALL-E yapay zeka araçları tarafından üretilmiştir. 2025

MİM3002 MİMARİ PROJE VI

Konu: GEÇMİŞ VE GELECEĞİN BULUŞMASI: BOR YEREL EL SANATLARI VE TASARIM MERKEZİ

Dersin Yürütücüsü: Dr. Öğr.Üyesi Emel EFE YAVAŞCAN

Dersin Amacı

Niğde ve Bor yöresinin el sanatları günümüzde bilinse de yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu el sanatlarının gelecek nesillere aktarılması ve günümüz tasarım merkezi uygulamalarıyla bütünleştirilerek yaşatılması hedeflenmektedir. Söz konusu yeni tasarım, Bor Rum Kilisesi ve çevresinde gerçekleştirilecektir.

Bor Rum Kilisesi, Niğde İli Bor İlçesi merkezinde tarihi bir çevre içerisinde yer almakta olup, kentsel belleğin önemli bir parçasıdır. Ancak 2014 yılında Bor Belediyesi tarafından kültür evine dönüştürülmesine rağmen, bu işlev yapının süreklilik kazanmasına yetmemiştir. Yapı yalnızca zaman zaman düzenlenen sergilere ev sahipliği yapmış, fakat düzenli kullanım ve sürekli ziyaretçi çekimi sağlayamamıştır.

Tarihi ve kültürel değer taşıyan Bor Rum Kilisesi'nin korunarak yaşatılması, yalnızca yapının fiziksel varlığının devamlılığı açısından değil, aynı zamanda Bor'un sosyal ve kültürel hayatına katkıda bulunması açısından da önemlidir. Yapının yeniden işlevlendirilmesi, çevresinde inşa edilecek çağdaş yapıyla birlikte bütüncül bir kültür, el sanatları ve tasarım merkezi oluşturulmasına imkân sağlayacaktır. Böylece hem tarihi yapı aktif biçimde kullanılacak hem de kente yeni bir kültürel odak kazandırılacaktır. Proje, Bor'un kültürel mirasının sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacını taşımaktadır.

Dersin İçeriği

Niğde ve Bor'un yerel el sanatları, bu proje kapsamında yaşatılarak gelecek kuşaklara aktarılması hedeflenmektedir. Proje ile bölgenin geleneksel üretim kültürü yeniden canlandırılacak; çömlekçilik, dokumacılık, taş işçiliği, bakırcılık gibi el sanatları için atölye ve sergileme alanları oluşturulacaktır. Böylece, hem somut olmayan kültürel miras niteliğindeki el sanatları bilgisi ve ustalığı korunacak hem de üretilen somut ürünler aracılığıyla kentin kültürel kimliği desteklenecektir.

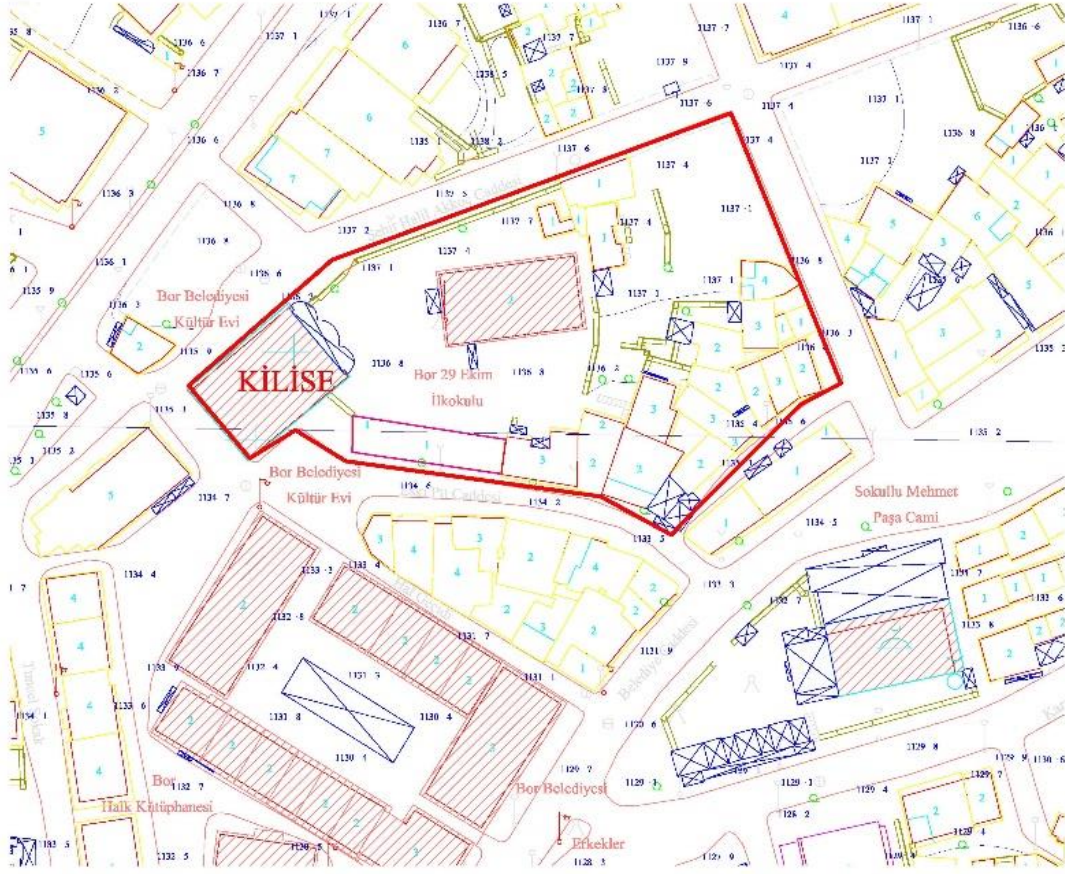
Öğrencilerden beklenen;

- Tarihi çevrede çalışma alanının çevresinde ve içindeki tarihi değeri olan yapıların araştırılması ve tespit edilmesi, Bor'un tarihi ve kültürel kimliğinin ortaya konması,
- Alan ve çevre analiz çalışmaları,
- Tarihi çevrede yer alan arsa içindeki taşınmaz kültür varlığını dikkate alan tarihi çevre tasarım yaklaşımlarının araştırılması ve bir tasarım yaklaşımına karar verilmesi,
- Tarihi yapının proje konusu ihtiyaç programına uygun sürdürülebilir bir şekilde işlevlendirilmesi,
- Bor ve Niğde'nin yerel el sanatlarının tespit edilmesi ve projeye uyarlanması,
- Yerel halk, öğrenciler ve ziyaretçiler için kamusal bir çekim merkezi oluşturmasıdır.

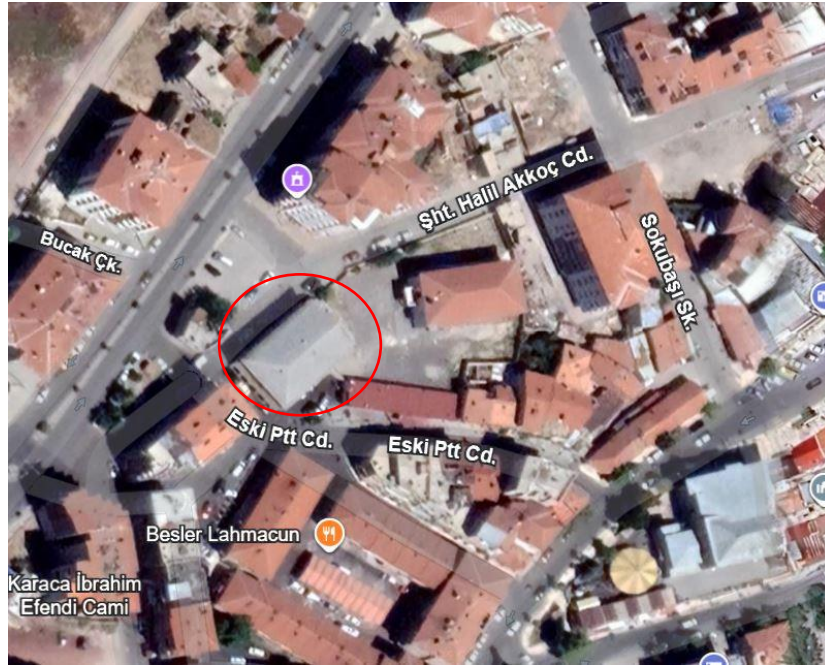
Bu sayede, geçmişin mirası olan Bor Rum Kilisesi, geleceğe yönelik kültürel ve sanatsal bir odak noktası olarak toplumsal yaşama kazandırılacaktır.

Çalışma Alanı ve Mimari Program

Çalışma alanı Niğde İli, Bor İlçesi, Eski Ptt Caddesi, Sokubaşı Sokak ve Şehit Halil Akkoç Caddesinin sınırlandırdığı Bor Rum Kilisesi'nin içerisinde yer aldı alan ve çevresidir. (Şekil 1), (Şekil 2). Çalışma alanı çevresinde Bor Sokullu Mehmet Paşa Cami, Bor Bilginler Konağı vb. tarihi yapılar bulunmaktadır.

Şekil 1. Bor Rum Kilisesi ve çalışma alanı kırmızı renk ile sınırlandırılmıştır.

Şekil 2. Bor Rum Kilisesi ve çevresi (Google earth görünümü)

Proje konusu için aşağıdaki ihtiyaç programı Niğde ve Bor Özelinde geliştirilecektir. İhtiyaç programında temel olması gereken fonksiyonlar yer almaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. İhtiyaç Programı

Fonksiyon / Alan	Alan (m ²)	Kullanıcılar / Amaç
Atölye Alanları (Taş, Seramik, Bakır, Ahşap)	350–450	Sanatçılar, öğrenciler; üretim, deneyim ve workshop
Ortak Deneyim Atölyesi	50–70	Ziyaretçiler ve öğrenciler; kısa süreli deneyim ve uygulama

Fonksiyon / Alan	Alan (m ²)	Kullanıcılar / Amaç
Mağaza / Satış Alanı	150–200	Ziyaretçiler; yerel ürün satışı ve tanıtımı
Sergi Alanı	150–200	Geleneksel ve çağdaş tasarım eserleri, interaktif sergi
Workshop ve Eğitim Alanları	150–200	Öğrenciler, toplum; el sanatları, tasarım ve kültür eğitimi
Tadım / Gastronomi Alanı	100–150	Yerel lezzetler, sosyal etkileşim ve deneyim odaklı alan
Toplantı / Seminer Salonu	100–150	Eğitim, kültürel etkinlikler ve konferanslar
Fuar / Etkinlik Alanı	200–300	Kültürel ve ticari etkinlikler, sergi ve tanıtım fuarları
Depo / Teknik Alanlar	80–100	Malzeme ve ekipman depolama
Personel ve Yönetim Alanları	50–80	Ofis, yönetim ve çalışan dinlenme alanları
Açık Sosyal ve Aktivite Alanları	300–400	Açık sergi, workshop, küçük pazar ve sosyal etkileşim alanları
Ziyaretçi Karşılama ve Bilgilendirme Alanı	50–80	Turist ve ziyaretçiler için yönlendirme ve bilgilendirme
Çocuk ve Gençlik Alanı	50–80	Küçük yaş grupları için el sanatları deneyimi ve oyun
Çok Amaçlı Salon / Atölye	100–150	Geçici etkinlikler, sergi ve eğitimler için esnek kullanım
Kafe / Dinlenme Alanı	80–120	Ziyaretçiler ve sanatçılar için sosyal alan
Sürdürülebilirlik Alanı	50	Yerel malzemeler, geri dönüşüm ve çevre eğitimi

Katılım

Öğrencilerin ders saatlerinde atölyelere, tartışmalara, seminerlere ve diğer ders etkinliklerine katılmaları önemlidir. Öğrencilerin dönem sonu değerlendirmelerinin yapılması için, dönem boyunca **dersin %75'ine katılarak atölye kritiği almış** olmaları gerekir. (Ders saati 4+4 (teorik+uygulama) olduğu için ortalama:%25 devamsızlık hakkı bulunmaktadır.)

Değerlendirme

Final tesliminde istenen minimum şartlar,

- 1/500 ve 1/1000 ölçeğinde vaziyet planları ve silüetler
- Tüm yapıların 1 /200 ölçeğinde planları, tüm kesit ve görünüşleri
- Maket, 3D görseller ve sistem kesiti

2025-2026 Güz Yarıyılı

Mimari Proje VI Haftalık İçerik ve Değerlendirme

HAFTA	KONU	İÇERİK	DEĞERLENDİRME
1. hafta	Giriş	Tanışma- Proje konusunun duyurulması, proje konusu üzerine sunum ve tartışma	-
	Kaynak sunumu	Belirlenen sayıda kaynak araştırması yapılarak atölyede sunumu	Atölye notu
2. hafta	Arsa analizi	Analiz, sunum ve değerlendirme	
	Arsa analizi / ilk eskizler	Analiz, sunum ve değerlendirme / eskiz, kütle maketi çalışmaları	-
3. hafta	Teknik gezi	Teknik gezi ile çevre analizi; alan çalışması, verilerin elde edilmesi	
	Atölye	Arsa ve kütle ile ilgili eskizler ve yerleşim kararları (el çizimi)	Atölye notu
4. hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları (el çizimi)	
5. hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları (yürütücü kararıyla dijital ortama geçilebilir)	
6. hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları	
7. hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları	
8. hafta	Ara jüri	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler (tek çizgi) ve kütle maketi Ara jüride bazı paftalar el çizimi, bazı paftalar dijital olarak hazırlanabilir. Paftaların düzenlenme şekline göre jüri öncesinde karar verilecektir.	Ara sınav notu (%20)
9. hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları	Atölye notu
10. hafta	Eskiz sınavı ve sunumu	Proje Teknik Teslimi+ Eskiz sınavı (Atölyede-el çizimi)	Uygulama notu (%10)
		Eskiz sınavı sunumu	
11. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	Atölye notu*
12. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	
13. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket, 3D	
14. hafta	Atölye	Tüm paftalar (Sunum Teknikleri ve Son Kontroller)	
15. hafta	Final Jürisi	Teslim koşulları jüri tarihinden 15 gün önce ilan edilecektir	Genel sınav notu (%40)

ÖNEMLİ NOTLAR:

Atölye: Toplam 23 atölye dersinde verilen notların ortalaması Atölye notu* (%30) olarak değerlendirilir. Öğrencinin 6 atölye dersine girmeme hakkı bulunmaktadır. Girilmeyen atölyeler ortalama hesabına alınmaz. Öğrenci atölye dersinde istenilen çalışmaları getirmede ve kritik almadığında, yoklamaya imza atsa bile derse girmede olarak sayılır. Öğrencinin 7 ve daha üstü hafta atölye dersine girmemesi/kritik almaması durumunda Devamsız olarak işaretlenir. Final jürisine katılamaz. Üniversitemiz yönetmeliği gereğince, SAĞLIK RAPORU DEVAM YERİNE GEÇMEZ.

Uygulama (Eskiz Sınavı), Ara Jüri ve Final Jürisi: Bu sınavlara katılmayan öğrenciler Girmede olarak işaretlenir ve notu 0 sayılır. Devamsızlığa sayılmaz.